

PROGRAM SZKOLENIA

Część I- Szkolenie dotyczące przeprowadzania okresowych badań technicznych pojazdów w zakresie sprawdzenia oraz oceny prawidłowości działania poszczególnych zespołów i układów pojazdów, w szczególności pod względem bezpieczeństwa jazdy i ochrony środowiska.

Część II- Szkolenie specjalistyczne w zakresie badania technicznego autobusu, którego dopuszczalna prędkość na autostradzie i drodze ekspresowej wynosi 100 km/h.

Część III- Szkolenie specjalistyczne w zakresie przeprowadzania badań technicznych pojazdów przeznaczonych do przewozu towarów niebezpiecznych.

Część IV- Szkolenie specjalistyczne w zakresie przeprowadzania badań technicznych pojazdów przystosowanych do zasilania gazem.

Część V- Szkolenie specjalistyczne w zakresie przeprowadzania badań technicznych:
 -związanych z badaniem pojazdów zarejestrowanych po raz pierwszy za granicą lub pojazdów nowego typu wyprodukowanych lub importowanych w ilości jednej sztuki rocznie.
 -pojazdów skierowanych przez organ kontroli ruchu drogowego, lub starostę o ile wymagają specjalistycznego badania, oraz pojazdów, w których dokonano zmian konstrukcyjnych, lub wymiany elementów powodujących zmianę danych w dowodzie rejestracyjnym,
 -pojazdów marki „SAM”, co do zgodności z warunkami technicznymi

I- Część Pierwsza

Lp.	Treść tematu	Liczba godzin lekcyjnych			
		teoretycznych	seminarium teoretyczno-praktyczne	sprawdzenie wiadomości	razem
1	2	3	4	5	6
1	Wykład wprowadzający w tematykę szkolenia i technikę działania kursu	1	—	—	1
2	Zasady BHP wynikające z obowiązujących przepisów	1	—	—	1
3	Szczegółowa analiza przepisów dotyczących systemu badań: — ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2003 r. Nr 58, poz. 515, z późn. zm.), — akty wykonawcze wydane na podstawie wyżej wymienionej ustawy, — wymagane wyposażenie stacji kontroli pojazdów	5	—	—	5
4	Organizacja stacji kontroli pojazdów, ogólny przedmiot i zakres okresowego badania technicznego pojazdu	1	—	—	1
5	Identyfikacja pojazdu, zasady wypełniania dokumentów. Zasady umieszczania w pojazdach cech identyfikacyjnych oraz wykonywania i umieszczania tabliczek zastępczych. Umiejętność odczytywania danych technicznych pojazdu z tabliczek znamionowych, numerów nadwozia, kodów silnika, oznakowania ogumienia	3	—	—	3
6	Kontrola stanu technicznego ogumienia, tarcz kół, układu kierowniczego, podwozia (zawieszenia) oraz nadwozia	3	4	1	8
7	Kontrola stanu technicznego układów hamulcowych: — roboczego, — postojowego (awaryjnego), — badanie skuteczności	2	5	1	8

1	2	3	4	5	6
8	Kontrola i ocena prawidłowości działania świateł: — mijania, — drogowych, — przeciwmgłowych, — cofania. Zasady kontroli prawidłowości ustawienia świateł	2	2	1	5
9	Kontrola prawidłowości działania świateł sygnalizacyjnych oraz pozostałego osprzętu elektrycznego	4	3	1	8
10	Kontrola i ocena działania elementów związanych z ochroną środowiska: — emisja spalin, — hałas	2	5	1	8
11	Badanie dodatkowe taksówki, pojazdu uprzywilejowanego, pojazdu przystosowanego do nauki jazdy i do przeprowadzania egzaminu państwowego	1	—	—	1
12	Badanie pojazdu zabytkowego	1	—	—	1
13	Sprawdzenie wiadomości z zakresu przeprowadzonego szkolenia w części teoretycznej i praktycznej	—	—	2	2
14	Wykład podsumowujący wyniki szkolenia i analizujący popełniane przez kursantów błędy, pokazy	1	1	—	2
	RAZEM	27	20	7	54

4) Ważniejsze założenia do planu nauczania

a) do lp. 1

Wykład przewidziany jako element porządkowy dla poinformowania słuchaczy o sprawach organizacyjnych, informacje o sposobie prowadzenia zajęć, przekazanie materiałów pomocniczych, informacje o zasadach i formie egzaminu końcowego.

b) do lp. 2

Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisy przeciwpożarowe obowiązujące na terenie stacji kontroli pojazdów oraz w trakcie wykonywania pomiarów i badań. Omówienie szkodliwego wpływu toksycznych składników spalin na człowieka.

c) do lp. 3

Organizacja stacji kontroli pojazdów. Lokalizacja stacji kontroli pojazdów i organizacja stanowisk kontrolnych. Obowiązki i uprawnienia podstawowych stacji kontroli pojazdów oraz okręgowych stacji kontroli pojazdów. Uzyskiwanie i wycofywanie uprawnień dla pracowników dokonujących badań oraz stacji kontroli pojazdów. Obowiązująca dokumentacja i wyposażenie stacji kontroli pojazdów. Zasady ustalania wyniku badania i tryb postępowania

w przypadkach wątpliwych (dopuszczenie warunkowe, zatrzymanie dowodu rejestracyjnego itp.).

d) do lp. 4

Omówienie celu badań okresowych, ich przedmiotu i zakresu rodzajów badań dodatkowych, które można wykonać w ramach badania okresowego, prawidłowej kolejności postępowania, organizacji systemu badań na terenie stacji kontroli pojazdów.

e) do lp. 5

Zasady identyfikacji pojazdu, tj. numeru identyfikacyjnego lub nadwozia (podwozia), numeru rejestracyjnego. Informacje zawarte na tabliczce znamionowej, nazwa handlowa i kod homologacyjny marki, typu i modelu. Zasady dokonywania wpisów do: dowodu rejestracyjnego, zaświadczenia z przeprowadzonego badania technicznego pojazdu, rejestru badań technicznych. Zasady umieszczania w pojazdach cech identyfikacyjnych oraz wykonywania i umieszczania tabliczek zastępczych.

f) do lp. 6

Metody i kryteria oględzin stanu technicznego i prawidłowości ogumienia, stanu tarć kół i ich mocowania oraz kontrola realizacji przepisów

prawnych dotyczących dopuszczenia do zamontowania w pojeździe tarcz kół. Metody oceny stanu technicznego układu kierowniczego: pomiar ruchu jałowego koła kierownicy, ocena luzów w łożyskach kół i połączeniach układu kierowniczego oraz mechanizmie kierowniczym. Metody pomiaru zbieżności kół przednich oraz metody ogólnej oceny ustawienia kół urządzeniami najazdowymi. Kryteria oceny organoleptycznej nadwozia oraz elementów ramy wymagających szczególnej kontroli. Kryteria oceny prawidłowości i stanu technicznego elementów wyposażenia podwozia i nadwozia pojazdu (np. zbiornik paliwa, przewody) oraz urządzeń sprzęgowo-zaczepekowych. Wymagania i kryteria oceny prawidłowości i stanu technicznego zderzaków oraz elementów zabezpieczających przed wjechaniem pod samochód.

g) do lp. 7

Wymagania techniczne dla poszczególnych układów hamulcowych, w jakie powinien być wyposażony pojazd: roboczy, awaryjny, postojowy. Metody oraz wyposażenie kontrolno-pomiarowe do oceny skuteczności działania hamulców. Technologia oceny skuteczności i równomierności działania hamulców na urządzeniach rolkowych lub płytowych. Podstawowe zasady oceny pneumatycznych układów hamulcowych. Zasady badania skuteczności hamowania za pomocą opóźniomierza.

h) do lp. 8

Ocena prawidłowości rodzaju, rozmieszczenia i działania świateł zewnętrznych oświetleniowych pojazdów samochodowych. Metody kontroli prawidłowości działania świateł mijania, drogowych, przeciwmgłowych. Zasady działania i używania świateł cofania, roboczych, kierunkowych (tzw. szperaczy). Pomiar ustawienia świateł oraz światłości świateł drogowych. Zasada działania korektorów świateł mijania.

i) do lp. 9

Kontrola i ocena techniczna świateł sygnalizacyjnych oraz świateł pojazdów uprzywilejowanych, taksówek. Ocena kompletności i prawidłowości działania osprzętu elektrycznego pojazdu, w szczególności akumulatora, przewodów, wycieraczek, sygnału dźwiękowego, lampek kontrolnych, złącza elektrycznego przyczepek.

j) do lp. 10

Obowiązujące przepisy, metody i wyposażenie do kontroli emisji spalin silników z zapłonem iskrowym i samoczynnym. Metoda, technologia kontroli i wyposażenie do pomiaru poziomu hałasu zewnętrznego pojazdu.

k) do lp. 11

Omówienie dodatkowych warunków technicznych dla pojazdów przeznaczonych do zarobkowego przewozu osób i ich bagażu lub ładunków. Omówienie dodatkowych warunków technicznych dla pojazdów uprzywilejowanych oraz pojazdów przystosowanych do nauki jazdy i do przeprowadzania egzaminu państwowego.

l) do lp. 12

Omówienie wymagań technicznych dla pojazdów zabytkowych i zasad sprawdzania pojazdów zabytkowych co do zgodności z warunkami technicznymi.

m) do lp. 13

Sprawdzenie wiadomości z zakresu przeprowadzonego szkolenia.

n) do lp. 14

Omówienie wyników szkolenia. Analiza typowych błędów popełnianych w czasie kontroli.

Część II — szkolenie specjalistyczne w zakresie badania technicznego autobusu, którego dopuszczalna prędkość na autostradzie i drodze ekspresowej wynosi 100 km/h

1) Zakres szkolenia

Zakres szkolenia obejmuje zaznajomienie absolwentów z przedmiotem i kryteriami oceny autobusu, którego dopuszczalna prędkość na autostradzie i drodze ekspresowej wynosi 100 km/h.

2) Wymagane efekty szkolenia

Absolwent szkolenia powinien posiadać:

a) umiejętność samodzielnego wyciągania wniosków z przeprowadzonych badań i oględzin i wydawania na ich podstawie ocen o stanie technicznym autobusu w zakresie możliwości dopuszczania ich do ruchu na drogach publicznych z dopuszczalną prędkością 100 km/h,

b) umiejętność wypełnienia i prowadzenia dokumentacji obowiązującej przy tego rodzaju badaniach technicznych autobusów.

Lp.	Treść tematu	Liczba godzin lekcyjnych			
		teoretycznych	seminarium teoretyczno-praktyczne	sprawdzenie wiadomości	razem
1	2	3	4	5	6
1	Wykład wprowadzający w tematykę szkolenia i technikę działania kursu	1	—	—	1
2	Zasady i kryteria oceny dodatkowej układów hamulcowych, budowa i zasada działania urządzenia przeciwblokującego (ABS) oraz zwalnicza	1	—	—	1
3	Budowa i zasada działania ogranicznika prędkości	1	—	—	1
4	Zasady oceny technicznej siedzeń	1	—	—	1
5	Szczegółowa analiza przepisów dotyczących zakresu i sposobu przeprowadzania badania i sposobu wypełniania specjalnego zaświadczenia	2	1	—	3
6	Sprawdzenie wiadomości z zakresu przeprowadzonego szkolenia w części teoretycznej i praktycznej	—	—	1	1
7	Wykład podsumowujący wyniki szkolenia	1	—	—	1
	RAZEM	7	1	1	9

4) Ważniejsze założenia do planu nauczania

a) do lp. 1

Wykład przewidziany jako element porządkowy dla poinformowania słuchaczy o sprawach organizacyjnych, informacja o sposobie prowadzenia zajęć, przekazanie materiałów pomocniczych.

b) do lp. 2

Omówienie metod i kryteriów oceny dodatkowej układów hamulcowych. Zasada działania urządzenia przeciwblokującego (ABS), zwalnicza i możliwość kontroli prawidłowości ich działania w warunkach stacji kontroli pojazdów.

c) do lp. 3

Omówienie szczegółów budowy i zasady działania ogranicznika prędkości, cel stosowania.

d) do lp. 4

Omówienie wymagań technicznych dla siedzeń oraz pasów bezpieczeństwa.

e) do lp. 5

Kolejność postępowania podczas oględzin autobusu. Zasady wypełniania specjalnego zaświadczenia dla różnych typów autobusów.

f) do lp. 6

Sprawdzenie wiadomości z zakresu przeprowadzonego szkolenia.

g) do lp. 7

Omówienie wyników szkolenia.

Część III — szkolenie specjalistyczne w zakresie przeprowadzania badań technicznych pojazdów przeznaczonych do przewozu towarów niebezpiecznych

1) Zakres szkolenia

Zakres szkolenia obejmuje zaznajomienie słuchaczy z aktami prawnymi regulującymi wymagania techniczne i wyposażenie dla pojazdów przeznaczonych do przewozu towarów niebezpiecznych.

2) Wymagane efekty szkolenia

Absolwent szkolenia powinien posiadać:

- a) umiejętność samodzielnego przeprowadzania okresowych i dodatkowych badań oraz samodzielnego wyciągania wniosków z przeprowadzonych badań, wydawania na ich podstawie ocen o stanie technicznym pojazdów przeznaczonego do przewozu towarów niebezpiecznych.

czonych do przewozu towarów niebezpiecznych,

nicznych pojazdów przeznaczonych do przewozu towarów niebezpiecznych.

b) umiejętność wypełniania i prowadzenia dokumentacji obowiązującej przy badaniach tech-

3) Plan nauczania

Lp.	Treść tematu	Liczba godzin lekcyjnych			
		teoretycznych	seminarium teoretyczno-praktyczne	sprawdzenie wiadomości	razem
1	2	3	4	5	6
1	Wykład wprowadzający w tematykę szkolenia i technikę działania kursu	1	—	—	1
2	Podstawowe pojęcia i definicje dotyczące towarów niebezpiecznych i pojazdów przeznaczonych do ich przewozu. Obowiązujące akty prawne	3	—	—	3
3	Wymagania wobec pojazdów przeznaczonych do przewozu towarów niebezpiecznych, które podlegają dodatkowym badaniom technicznym, pojazdy typów FL, OX, AT, EX/II i EX/III określonych w postanowieniach umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) oraz w przepisach o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych	2	—	—	2
4	Wyposażenie dodatkowe wymagane przy poszczególnych rodzajach pojazdów	1	—	—	1
5	Oznakowanie pojazdów przewidzianych do przewozu towarów niebezpiecznych (tablice, nalepki ostrzegawcze)	1	—	—	1
6	Tok postępowania przygotowawczego przed właściwym badaniem: kolejność postępowania, zasady korzystania z aktów prawnych	1	1	—	2
7	Proces technologiczny i metody kontroli poszczególnych elementów pojazdów z punktu widzenia przystosowania pojazdu do przewozu towarów niebezpiecznych	—	1	—	1
8	Zasady wypełniania niezbędnych dokumentów	—	1	—	1
9	Ćwiczenia praktyczne z zakresu ustalania wymaganego zakresu badań i doboru kryteriów oceny dla wszystkich typów pojazdów podlegających dodatkowemu badaniu technicznemu (pojazdy typów FL, OX, AT, EX/II i EX/III)	—	2	—	2
10	Sprawdzenie wiadomości z zakresu przeprowadzonego szkolenia w części teoretycznej i praktycznej	—	—	1	1
11	Wykład podsumowujący wyniki szkolenia i analizujący popełnione przez kursantów błędy	1	—	—	1
	RAZEM	10	5	1	16

4) Ważniejsze założenia do planu nauczania

a) do lp. 1

Wykład przewidziany jako element porządkowy dla poinformowania słuchaczy o sprawach organizacyjnych, informacje o sposobie prowa-

dzenia zajęć, przekazanie materiałów pomocniczych, informacje o zasadach i formie egzaminu końcowego.

b) do lp. 2

Omówienie podstawowych pojęć w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych. Omówienie aktów prawnych dotyczących przewozu towarów niebezpiecznych, ze szczególnym uwzględnieniem wymagań związanych z konstrukcją i wyposażeniem pojazdów.

c) do lp. 3

Omówienie przyjętych w przepisach rodzajów pojazdów przewidzianych do przewozu towarów niebezpiecznych i szczególnych wymagań konstrukcyjnych związanych z konkretnym przeznaczeniem pojazdu.

d) do lp. 4

Omówienie dodatkowego wyposażenia pojazdu stosowanego przy różnych towarach niebezpiecznych przewidzianych do przewożenia poszczególnymi rodzajami pojazdów.

e) do lp. 5

Omówienie na przykładach różnych rodzajów tablic ostrzegawczych i nalepek oraz napisów wymaganych na poszczególnych pojazdach. Wyjaśnienie zasad ustalania treści kodów cyfrowych stosowanych na tablicach ostrzegawczych i przypadki ich wymagania.

f) do lp. 6

Omówienie zasad ustalania kolejności działania w typowych przypadkach badania pojazdów zgłaszanych przez użytkowników. Wyjaśnienie i uściślenie zasad ustalania obowiązującego zakresu badania i obowiązujących wymagań technicznych. Omówienie typowych błędów występujących w praktyce.

g) do lp. 7

Omówienie metody konkretnych badań poszczególnych elementów pojazdu zgodnie z ustalonym na poprzednich zajęciach przewodnikiem technologicznym. Dyskusja z uczestnikami szkolenia na temat wymagań dla poszczególnych elementów konstrukcyjnych i wyposażenia.

h) do lp. 8

Zasady wypełniania dokumentów pojazdu przeznaczonego do przewozu towarów niebezpiecznych.

i) do lp. 9

Przeprowadzenie ze słuchaczami wspólnych ćwiczeń symulowanego badania pojazdów typów FL, OX, AT, EX/II i EX/III. Wspólne ćwiczenie ustalania zakresu badań i kryteriów oceny. Zajęcia prowadzone powinny być w grupach ćwiczeniowych 4—7-osobowych.

j) do lp. 10

Sprawdzenie wiadomości z zakresu przeprowadzonego szkolenia.

k) do lp. 11

Omówienie wyników szkolenia. Analiza typowych błędów popełnianych w czasie kontroli.

Część IV — szkolenie specjalistyczne w zakresie przeprowadzania badań technicznych pojazdów przystosowanych do zasilania gazem

1) Zakres szkolenia

Zakres szkolenia obejmuje zaznajomienie słuchaczy z kryteriami oceny pojazdów przystosowanych do zasilania gazem płynnym lub ziemnym, techniką dokonywania badań instalacji gazowych, zasadami określania ostatecznych wniosków z badania.

2) Wymagane efekty szkolenia

Absolwent szkolenia powinien posiadać:

a) umiejętność samodzielnego przeprowadzania badań technicznych instalacji zasilania gazem w pojazdach z zamontowaną instalacją przez upoważnione firmy oraz wyciągania wniosków z przeprowadzonych badań i wydawania na ich podstawie ocen o stanie technicznym tych pojazdów,

b) umiejętność wypełniania i prowadzenia dokumentacji obowiązującej przy badaniach technicznych pojazdów przystosowanych do zasilania gazem.

3) Plan nauczania

Lp.	Treść tematu	Liczba godzin lekcyjnych			
		teoretycznych	seminarium teoretyczno-praktyczne	sprawdzenie wiadomości	razem
1	2	3	4	5	6
1	Wykład wprowadzający w tematykę szkolenia i organizację kursu	1	—	—	1

1	2	3	4	5	6
2	Podstawowe informacje o paliwie gazowym LPG i CNG: — właściwości fizyczne i chemiczne, — właściwości silników spalinowych zasilanych gazem	1	—	—	1
3	Przepisy BHP oraz ppoż. przy badaniach urządzeń zasilanych gazem, organizacja stanowiska do kontroli pojazdów zasilanych gazem	1	—	—	1
4	Szczegółowa analiza przepisów dotyczących pojazdów przystosowanych do zasilania gazem	3	1	—	4
5	Identyfikacja elementów instalacji gazowej, zadania dozoru technicznego, cele homologacji	1	—	—	1
6	Budowa i zasada działania instalacji gazowej i jej elementów: — główne zespoły, — zawory, — pozostały osprzęt	1	—	—	1
7	Zasady wykonywania badania technicznego pojazdu z instalacją gazową oraz metody oceny skuteczności działania tej instalacji	1	1	—	2
8	Badanie instalacji gazowej i zasady wypełniania wymaganych dokumentów	—	1	—	1
9	Sprawdzenie wiadomości z zakresu przeprowadzonego szkolenia w części teoretycznej i praktycznej	—	—	1	1
10	Wykład podsumowujący wyniki szkolenia i analizujący popełniane przez kursantów błędy	1	—	—	1
	RAZEM	10	3	1	14

4) Ważniejsze założenia do planu nauczania

a) do lp. 1

Wykład ma na celu poinformowanie słuchaczy o sprawach organizacyjnych, o sposobie prowadzenia zajęć, przekazywaniu materiałów pomocniczych, o zasadach i formie egzaminu końcowego.

b) do lp. 2

Omówienie podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych gazu płynnego i ziemnego, sposobów przechowywania, własności energetycznych, wpływu gazu na inne materiały, wpływu paliwa gazowego na pracę silników spalinowych z układem zasilania gaźnikowym, wtryskowym sterowanym i niesterowanym sondą lambda, wydzielane spaliny, zasady dystrybucji gazów na terenie kraju.

c) do lp. 3

Szczegółowe omówienie zagrożeń pożarowych oraz problemów bezpieczeństwa i higieny pracy związanych z paliwami gazowymi. Zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych. Omówienie warunków technicznych i wyposażenia stanowiska do badań instalacji gazowej.

d) do lp. 4

Szczegółowa analiza zapisów obowiązujących aktów prawnych z niezbędnym komentarzem praktycznym. Powtórzenie, w trakcie zajęć praktycznych, przewidzianych w przepisach czynności kontrolnych, omówienie zasad współpracy z punktem napełniania gazem płynnym przy kontroli urządzenia (zaworu) ograniczającego stopień napełnienia.

e) do lp. 5

Omówienie zasad oznakowania zbiorników, reduktorów i pozostałych elementów instalacji. Omówienie przepisów i obowiązków dozoru technicznego, w szczególności w zakresie zbiorników i butli. Podstawowe cele i zadania homologacji na przykładzie regulaminu nr 67 Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych.

f) do lp. 6

Na przykładzie schematu instalacji gazowej na gaz płynny i ziemny omówienie zasad działania zbiorników, butli, zasad mocowania zbiorników, budowy i zasad działania różnych zaworów, zasad montażu przewodów, budowy i działania reduktorów, mikserów, instalacji elektrycznej układu zasilania gazem i jej działania.

g) do lp. 7

Omówienie zasad wykonywania badania technicznego pojazdu z instalacją gazową oraz metod oceny skuteczności działania tej instalacji.

h) do lp. 8

Omówienie metodyki postępowania w trakcie badania instalacji gazowej. W czasie zajęć praktycznych wykonanie badania instalacji gazowej przy czynnym udziale kursantów. Zasady uznawania stanu technicznego za niezadowolający.

i) do lp. 9

Sprawdzenie wiadomości z zakresu przeprowadzonego szkolenia.

j) do lp. 10

Omówienie wyników szkolenia. Analiza typowych błędów popełnianych w czasie kontroli.

Część V — szkolenie specjalistyczne w zakresie przeprowadzania badań technicznych:

- związanych z badaniem pojazdów zarejestrowanych po raz pierwszy za granicą lub pojazdów nowego typu wyprodukowanych lub importowanych w ilości jednej sztuki rocznie,
- pojazdów skierowanych przez organ kontroli ruchu drogowego lub starostę, o ile wymagają specjalistycznego badania, oraz pojazdów, w których dokonano zmian konstrukcyjnych lub wymiany elementów powodujących zmianę danych w dowodzie rejestracyjnym,
- pojazdów marki „SAM” co do zgodności z warunkami technicznymi.

1) Zakres szkolenia

Zakres szkolenia obejmuje zaznajomienie słuchaczy z przedmiotem i kryteriami oceny pojazdów zgłoszonych do rejestracji, a uszkodzonych w kolizji, wypadku drogowym lub innym, w którym dokonano zmian konstrukcyjnych lub wymiany elementów powodujących zmianę danych w dowodzie rejestracyjnym, pojazdów marki „SAM” co do zgodności z warunkami technicznymi oraz zarejestrowanych po raz pierwszy za granicą lub wyprodukowanych lub importowanych w ilości jednej sztuki rocznie, postępowaniem w wypadkach wątpliwych oraz zasadami określenia ostatecznego wniosku z badania technicznego.

2) Wymagane efekty szkolenia

Absolwent szkolenia powinien posiadać:

- a) umiejętność samodzielnego wyciągania wniosków z przeprowadzonych badań i pomiarów i wydawania na ich podstawie ocen o stanie technicznym pojazdów w zakresie możliwości dopuszczania do ruchu na drogach publicznych,
- b) umiejętność wypełnienia i prowadzenia dokumentacji obowiązującej przy tego rodzaju badaniach technicznych pojazdów,
- c) umiejętność prowadzenia specjalistycznych pomiarów i podejmowania samodzielných ocen uzasadniających wykonanie dodatkowych opinii rzeczoznawców samochodowych lub innej specjalności, umiejętność odnajdywania i odczytywania podstawowych informacji technicznych z dokumentów innych państw dla pojazdów zarejestrowanych po raz pierwszy za granicą oraz z tabliczki znamionowej.

3) Plan nauczania

Lp.	Treść tematu	Liczba godzin lekcyjnych			
		teoretycznych	seminarium teoretyczno-praktyczne	sprawdzenie wiadomości	razem
1	2	3	4	5	6
1	Wykład wprowadzający w tematykę szkolenia i technikę działania kursu	1	—	—	1
2	Przedmiot i zakres badań dodatkowych, rodzaje badań	4	—	—	4
3	Zasady i kryteria oceny dodatkowej układów hamulcowych	1	1	—	2
4	Zasady i kryteria oceny dodatkowej układu kierowniczego, zawieszenia i kół	1	1	—	2
5	Pomiary ustawienia kół i osi, pomiary sprawności amortyzatorów	1	2	—	3
6	Zasady i kryteria oceny dodatkowej stanu technicznego nadwozia, ramy	2	2	—	4

1	2	3	4	5	6
7	Wypełnianie dokumentu identyfikacyjnego pojazdu, podstawowe słownictwo pojęć technicznych w języku angielskim, niemieckim, francuskim	—	1	—	1
8	Badanie i zasady wypełniania opisu zmian pojazdu, w którym dokonano zmian konstrukcyjnych lub wymiany elementów. Pojęcie dopuszczalnej masy całkowitej, dopuszczalnych nacisków osi	2	1	—	3
9	Cel i zadania opinii rzeczoznawcy, przykłady	1	—	—	1
10	Badania pojazdów marki „SAM”	1	—	—	1
11	Sprawdzenie wiadomości z zakresu przeprowadzonego szkolenia w części teoretycznej i praktycznej	—	—	1	1
12	Wykład podsumowujący wyniki szkolenia i analizujący popełniane przez kursantów błędy	1	—	—	1
	RAZEM	15	8	1	24

4) Ważniejsze założenia planu nauczania

a) do lp. 1

Wykład przewidziany jako element porządkowy dla poinformowania słuchaczy o sprawach organizacyjnych, informacje o sposobie prowadzenia zajęć, przekazanie materiałów pomocniczych, informacje o zasadach i formie egzaminu końcowego.

b) do lp. 2

Omówienie celu badań pierwszych i dodatkowych, ich przedmiotu i zakresu, rodzajów badań, prawidłowej kolejności postępowania, organizacji systemu badań na terenie stacji kontroli pojazdów.

c) do lp. 3

Omówienie metod i kryteriów oceny dodatkowej układów hamulcowych. Zasada działania i kryterium oceny systemu ABS. Zasada działania korektorów hamulcowych i możliwość kontroli prawidłowości ich działania. Zasady kontroli dodatkowej pneumatycznych układów hamulcowych.

d) do lp. 4

Metody i kryteria oceny stanu technicznego, mocowania i działania układu kierowniczego i układu wspomagania, zawieszenia, mocowania kół itp.

e) do lp. 5

Omówienie teoretycznych podstaw geometrii kół i osi, zasady prawidłowego pomiaru geometrii kół, znaczenie technicznej sprawności amortyzatorów dla prawidłowego prowadzenia pojazdu. Praktyczne pomiary na przykładzie pojazdu samochodowego.

f) do lp. 6

Przypadki uzasadniające oględziny i badania głównych węzłów nadwozia lub ramy. Proste metody pomiarów nadwozia i ramy. Technika kontroli prawidłowości działania korektorów świateł mijania.

g) do lp. 7

Zasady wypełniania dokumentu identyfikacyjnego dla różnych rodzajów pojazdów. Przypadki, kiedy dokumentu nie wypełnia się w całości.

h) do lp. 8

Zadania badania pojazdu, w którym dokonano zmian konstrukcyjnych, zmiany przeznaczenia itd. Prawidłowy sposób wypełniania dokumentacji na przykładzie różnych pojazdów.

i) do lp. 9

Podstawowe zasady techniki samochodowej. Współpraca z rzeczoznawcami różnych specjalności, przypadki uzasadniające opinię.

j) do lp. 10

Podstawowe zasady oceny technicznej pojazdów marki „SAM”. Prawidłowy sposób wypełniania dokumentacji na przykładzie różnych pojazdów.

k) do lp. 11

Sprawdzenie wiadomości z zakresu przeprowadzonego szkolenia.

l) do lp. 12

Omówienie wyników szkolenia. Analiza typowych błędów popełnianych w czasie kontroli.